

faandt en Prisstigning Sted af 8 Mark. Altsaa er det dermed givet, at en Prisstigning ingenlunde kan paaregnes at ville gaa op til Beshyttelsestoldens Beløb, og jeg anser det ogsaa for noterist lige over for ikke saa af de bestaaende Beshyttelsestoldssatser, at Priserne paa de paagældende Varer ingenlunde ere fordyrede med det Beløb, Beshyttelsen udgør. Derimod anser jeg det i og for sig for rigtig at værne en bestaaende Industri, som i sig selv er af ikke ringe Betydning, mod den Undergang, som truer den derved, at et andet Land forbigaaende og midlertidig sætter sin Industri i Stand til at levere sine Produkter her i Landet til en saa lav Pris, at det kan ruinere hele vor hjemlige Industri. Vi kunne være ganske overbeviste om, at saa snart det Tidspunkt er kommet, hvor dette er naaet, vil dette billige Mel, som tilbydes os, stige betydelig i Pris, og saa vil det Gode, man har regnet paa, og for hvis Skyld man har ladet den danske Industri gaa til Grunde, høre op, og Resultatet vil da kun være det, at den danske Industri er bleven ødelagt. Det er disse Betragtninger, som gøre, at jeg ingenlunde staar saa uvillig stemt over for en Meltold som adskillige af de ærede Talere, der have haft Ordet. Om de 1½ Ore pr. Pund netop er det, som kræves for at modvirke den Udførselspræmie, som gives i Tyskland, tør jeg ikke i dette Øjeblik udtale mig bestemt om, men det er i hvert Tilfælde et underordnet Punkt, som kan bringes til Klarhed under Forhandlingerne i et Udvalg. At der er Grund til i Øjeblikket at værne det danske Mølleri imod Ruin og Undergang, tror jeg, er temmelig givet, og fra det Synspunkt vil jeg heller ikke vige tilbage for det eneste Middel, jeg ser, der er derimod, nemlig en Kompensation over for den faktiske Udførselspræmie, som bestaar i Udlandet.

J. N. Larsen: Det blev af den ærede første Taler i Gaar berørt, at der tidligere her i dette Ting er blevet fremsat et Forslag om en meget højere Brændevinsstat end den, der her er foreslaaet, og det vil i alt Fald ikke være ældre Medlemmer ubekendt, at jeg var Ordfører for Forslagsstillerne den Gang og interesserede mig for en saadan Stat. Jeg har ikke forandret Anskuelse siden, og de Herrer ville derfor kunne forstaa, at jeg ikke principmæssig er Modstander af en Spiritusstat, vel at mærke, naar den er lagt efter de rette Principper og gives den rette Anvendelse. De to Ting maa nødvendigvis til. Jeg stal straks fremhæve, at ved det foreliggende Forslag finder jeg en overor-

dentlig stor Mangel, der allerede gør Forslaget i og for sig ubrugeligt. Det er, at ikke alle spirituose Drikke, navnlig ogsaa Vin, ere medtagne. Stulle vi have en høj Spiritusafgift, maa den gaa gennem alle Stadier, lige fra det nederste op til det øverste, og som der siges i Aararforeningens Program, bør den lægges efter Værdien. Det vil jeg gerne være med til, selv om saa de dyre Drikkevarer blive belastede med en forholdsvis større Afgift end de billige. Jeg htrede, at jeg ikke principmæssig var en Modstander af Spiritusstat, og jeg hylder den Anskuelse, at en meget væsentlig Fordyrelse af Spiritus vil være et Middel til at modvirke den overhaandtagende Nydelse af Spiritus. Det er blevet fremhævet fra flere Sider, at dette skulde være umiddelbart at tage Sigte paa det moralske; det ærede Medlem for Kjøbenhavn's 5te Valgtreds (P. Holm) sit endogsaa Søjgefornemmelser i Anledning af disse moralske Betragtninger. Jeg haaber imidlertid ikke, at det ærede Medlem vilde have noget imod, dersom en Lov virkelig kunde gøre noget til Fremme af det moralske, at en saadan Lov da gennemføres. Men for Resten vil jeg med Hensyn til dette Spørgsmaal sige, at det kan overhovedet ikke lade sig gøre at lave noget, der har et umiddelbart moralsk Djemed; vi lave kun Love efter samfundspolitiske Djemed, det ere alle Love lavede efter, og de samme Betragtninger gælde med Hensyn til dette Lovforslag. Vi maa se, om vi kunne lave Love efter saa gode samfundspolitiske Betragtninger som muligt, og de samfundspolitiske Betragtninger, som vi her i dette Tilfælde maa anvende, ere ganske kort disse, at vi maa sige, at Samsundet lider ganske overordentlig under den overhaandtagende spirituose Nydelse i Samsundet. Vi have Tusinde og atter Tusinde af Mennesker, der gaa til Grunde derved, vi have vore Fattiggaarde, vore Tvangsarbejdsanstalter, vore Sindsygeanstalter og Straffeanstalter fyldte, vi have ulykkelige Egteskaber, vi kunne nævne Ulykkestilfælde og Ulykker paa mange forskellige Omraader, der følge med denne ulykkelige, umaadelige Nydelse af Spiritus, som desværre finder Sted i stort Omfang. Dersom Tilstanden er saadan — og det tror jeg ikke, de ærede Herrer, der ville gøre sig bekendt med Sagen, kunne gaa fra — saa er det virkelig Samsundets Op-gave til sit eget Forvar og Værn at modarbejde disse Forhold, at søge at tilvejebringe saadanne Forhold, at Samsundet kan blive befriet for disse store Lidelser og Byrder, søge at gøre, hvad vi kunne, for at redde disse enkelte Personer og befordre deres Vel, thi det er dog det øverste Princip for al